

Forord og etterord til undersøkelser av forhold på landsbygda

Teksten er henta fra *Mao Tsetung verker i utvalg, bind 3* utgitt av Forlaget Oktober 1979.

FORORD OG ETTERORD TIL UNDERSØKELSER AV FORHOLDA PÅ LANDSBYGDA

Mars og april 1941

FORORD

17. mars 1941

Den politikken partiet har for landsbygda nå, er ikke en politikk for å gjennomføre en jordbruksrevolusjon, slik det var under den ti år lange borgerkrigen, men politikken til den nasjonale enhetsfronten mot Japan. Hele partiet må sette ut i livet sentralkomiteens direktiver fra 7. juli og 25. desember 1940,[1] og direktivene fra den sjuende nasjonale kongressen som nå står for døra. Det materialet som foreligger her, blir trykt for å hjelpe kameratene til å finne fram til en metode for å studere problemene. Mange av kameratene våre har fortsatt en primitiv og uvøren arbeidsstil. De prøver ikke å sette seg grundig inn i ting, og ofte er de til og med fullstendig uvitende om det som skjer på grasrota. Og likevel har de ansvaret for å lede arbeidet. Dette er en svært farlig

situasjon. Virkelig god ledelse er ikke mulig uten virkelig konkret kunnskap om den faktiske situasjonen til klassene i det kinesiske samfunnet.

Den eneste måten å få kunnskap om situasjonen på, er å gjøre undersøkelser av samfunnet, å undersøke situasjonen til hver samfunnsklasse i det virkelige livet. For dem som har fått i oppdrag å lede arbeidet, består den grunnleggende metoden for å skaffe seg kunnskap om forholda i å konsentrere seg om et par byer og landsbyer i samsvar med en plan, bruke marxismens grunnleggende synsmåte, dvs. metoden med klasseanalyse, og gjøre ei rekke grundige undersøkelser. Bare på det viset kan vi skaffe oss det mest elementære kjennskapet til samfunnsproblemene i Kina.

For å gjøre det må en for det første rette blikket nedover, og ikke legge hodet bakover og glane på skyene. Hvis en person ikke er interessert i eller fast bestemt på å vende blikket nedover, kommer han aldri i sitt liv til virkelig å forstå situasjonen i Kina.

For det andre må det holdes undersøkelsesmøter. En kan avgjort ikke skaffe seg allsidig kunnskap bare ved å ta en titt her og der, og høre på løst prat. Av de opplysningene jeg skaffa til veie gjennom undersøkelsesmøter, har de om Hunan-provinsen og Jinggangshan gått tapt. Det materialet som trykkes her, består i hovedsak av «Undersøkelse av Hsingkuo», «Undersøkelse av Changkang herred» og «Undersøkelse av Tsaihsi herred». Å holde undersøkelsesmøter er den enkleste og sikreste metoden. Det er lett å gjennomføre, og jeg har hatt stor nytte av det. Det er en bedre skole enn noe universitet. De som deltar på slike møter, bør være virkelig erfarne kadrer på mellomnivå og lavere nivå, eller vanlige folk. Da jeg gjorde undersøkelsene mine av de fem fylkene i Hunan-provinsen og de to i Jinggangshan, henvendte jeg meg til ansvarlige kadrer på mellomnivå. I undersøkelsen av Hsunwu henvendte jeg meg til kadrer på mellomnivå og lavere nivå, til en fattig hsiutsai[2], en tidligere president for handelskammeret som nå

var ruinert, og en underordna tjenestemann som hadde hatt ansvaret for skattevesenet i fylket, men som hadde mista jobben. Alle disse menneskene ga meg en god del opplysninger om mange ting som jeg ikke hadde hørt om tidligere. Den som for første gang ga meg et fullstendig bilde av hvor råtne kinesiske fengsler var, var en underordna fangevokter som jeg møtte under undersøkelsene mine i Hengshan fylke i Hunan. Da jeg gjorde undersøkelsene av Hsingkuo fylke og Changkang og Tsaihsi herred, henvendte jeg meg til kamerater som jobba på herredsnivå og til vanlige bønder. Disse kadrene, bøndene, hsiutsai'en, fangevokteren, kjøpmannen og skattefunksjonæren var alle sammen mine høyt verdsatte lærere. Som deres elev måtte jeg være ærbødig og flittig, og ha ei kameratslig holdning. Ellers ville de ikke brydd seg om meg. De ville holdt munn om det de visste, eller ikke fortalt meg alt de visste. Et undersøkelsesmøte trenger ikke være stort. Tre til fem eller sju til åtte mennesker er nok. En må ha godt om tid og forberede et utkast til undersøkelsen. Dessuten må en sjøl stille spørsmål, ta notater og diskutere med dem som er på møtet. Derfor kan en så avgjort ikke gjøre undersøkelser, eller gjøre gode undersøkelser, dersom en ikke er ivrig, er fast bestemt på å rette blikket nedover, hungrer etter kunnskap, har mot til å stige ned fra sin høye hest og bli en lærewillig elev. Alle må forstå at massene er de virkelige heltene, mens vi sjøl ofte er barnslige og uvitende. Hvis vi ikke forstår det, blir det umulig å skaffe seg sjøl den mest elementære kunnskap.

La meg gjenta at hovedformålet med å trykke dette kildematerialet er å peke på en metode for å finne ut hvordan forholda er på grasrota. Formålet er ikke at kamerater skal lære seg utenat dette konkrete materialet og de slutningene som er trukket på grunnlag av det. Allment sett har det umodne kinesiske borgerskapet ikke vært i stand til, og vil heller aldri bli i stand til, å skaffe til veie et forholdsvis omfattende materiale om samfunnsforholda, ja ikke en gang et minimum av slike opplysninger, slik borgerskapet i Europa,

Amerika og Japan har gjort. Vi har derfor ikke noe annet valg enn å gjøre det sjøl. Mer konkret må folk som driver praktisk arbeid hele tida være på høyde med situasjonen som er i stadig forandring, og når det gjelder dette, kan ikke kommunistpartier i noe land støtte seg på andre. Derfor må alle som driver praktisk arbeid undersøke forholda på grasrota. Det er særlig nødvendig at de som kjenner teorien, men ikke de virkelige forholda, gjør slike undersøkelser, for ellers blir de ikke i stand til å knytte teorien sammen med praksis. Påstanden min: «Den som ikke har gjort undersøkelser, har ikke rett til å tale» er blitt ledd ut og kalt «snever empirisme». Likevel beklager jeg den dag i dag ikke at jeg har sagt det, og jeg holder fortsatt fast på at en umulig kan ha rett til å tale dersom en ikke har gjort undersøkelser. Det fins mange som lager et svare leven, strør om seg med meninger, kritiserer og fordømmer i øst og vest «straks de stiger ned av tjenestevogna». Men i virkeligheten vil ti av ti slike mislykkes. For slike syn og slik kritikk bygger ikke på grundige undersøkelser, og er bare uvitende skvalder. Slike «keiserlige sendebud» har skadd partiet vårt utallige ganger. Stalin sier helt riktig at «teorien blir formålsløs om den ikke knyttes sammen med revolusjonær praksis». Og han føyer helt riktig til: «Praksis famler i blinde hvis den ikke blir opplyst av revolusjonær teori på veggen.»[3] Ingen andre enn «praktikeren» som famler i blinde uten perspektiv og framsyn, bør stemples «snever empirist».

Den dag i dag føler jeg fortsatt sterkt at det er nødvendig å utforske forholda i Kina og i verden grundig. Dette henger sammen med at min egen kunnskap om disse forholda er sparsom. Det innebærer ikke at jeg veit alt og at andre er uvitende. Jeg ønsker å fortsette å være elev av massene og lære av dem, sammen med alle andre kamerater i partiet.

ETTERORD

19. april 1941

Erfaringene fra perioden med den ti år lange borgerkrigen er de erfaringene som umiddelbart er de nyttigste for den perioden vi er inne i nå, nemlig motstandskrigen mot Japan. Det er imidlertid bare tilfelle når det gjelder spørsmålet om hvordan vi skal forene oss med massene og mobilisere dem mot fienden, og ikke når det gjelder den taktiske linja. Den taktiske linja partiet følger nå, er prinsipielt forskjellig fra den vi hadde før. Tidligere var den taktiske linja til partiet å bekjempe godseierne og det kontrarevolusjonære borgerskapet. Nå er den å forene seg med alle de godseierne og medlemmene av borgerskapet som ikke er mot å gjøre motstand mot Japan. Også i det siste stadiet av den ti år lange borgerkrigen var det galt at vi ikke hadde forskjellig politikk overfor den reaksjonære regjeringa og det reaksjonære politiske partiet som gikk til væpna angrep på oss på den ene sida, og alle de kapitalistiske samfunnslaga som vi styrte over på den andre. Det var også galt at vi ikke førte en forskjellig politikk overfor de ulike gruppene innafor den reaksjonære regjeringa og det reaksjonære politiske partiet. På den tida førte vi en politikk med «bare kamp» overfor alle samfunnslag, bortsett fra bøndene og de lavere sjikta av småborgerskapet i byene. Dette var utvilsomt en feilaktig politikk. I jordbrukspolitikken var det også galt av oss å forkaste den riktige linja som vi fulgte i den første perioden og mellomperioden i den ti år lange borgerkrigen.[4] Den gikk ut på å gi godseierne like mye jord som bøndene, slik at de kunne drive jordbruk og ikke blei hjemløse eller dro opp i fjella og blei banditter som forstyrra ro og orden. Nå er partiet nødt til å føre en annen politikk: Ikke «bare kamp og ikke forbund», og heller ikke «bare forbund og ikke kamp» (som Chen Duxiuismen i 1927). Isteden fører partiet en politikk for å forene seg med alle samfunnslag som er mot den japanske imperialismen, for å danne en enhetsfront med dem, men likevel føre kamper mot dem. Men kampformene skifter etter i hvilken grad den vaklende eller reaksjonære sida deres kommer til uttrykk i kapitulasjon for fienden og motstand mot kommunistpartiet og folket. Den politikken vi fører nå, er en

tosidig politikk som forener «forbund» og «kamp». I arbeidslivet går den tosidige politikken ut på å bedre levekåra til arbeiderne tilbørlig og ikke hindre ei høvelig utvikling av den kapitalistiske økonomien. I jordbruket går den tosidige politikken ut på å kreve at godseierne skal sette ned landskylda og lånerentene, og å slå fast at bøndene skal betale denne nedsatte landskylda og de nedsatte lånerentene. Når det gjelder politiske retter går den tosidige politikken ut på å gi godseiere og kapitalister som er mot Japan, samme personlige og politiske rettigheter og samme eiendomsrett som arbeiderne og bøndene, men samtidig være på vakt mot mulig kontra-revolusjonær virksomhet fra deres side. Den statlige og kooperative delen av økonomien må utvikles. Den viktigste økonomiske sektoren i baseområdene på landsbygda i dag er imidlertid ikke den statlige, men den private, og den ikke-monopolkapitalistiske sektoren av økonomien må få høve til å utvikle seg og bli brukt mot den japanske imperialismen og det halvføydale systemet. Dette er den mest revolusjonære politikken for Kina i dag, og det er utvilsomt feilaktig å gå mot eller hindre at den blir gjennomført. Vi må på den ene sida omhyggelig og besluttsomt holde den kommunistiske tenkninga til medlemmene av partiet rein, og på den andre verne den nyttige delen av den kapitalistiske sektoren av samfunnsøkonomien slik at den kan utvikle seg høvelig. Begge deler er helt nødvendige oppgaver i den perioden vi fører motstandskrig mot Japan og bygger en demokratisk republikk. I denne perioden kan det hende at noen kommunister blir ødelagt av borgerskapet og at det oppstår kapitalistiske ideer blant medlemmene av partiet. Vi må kjempe mot slike råtne ideer. Men vi må ikke gjøre den feilen at vi overfører kampen mot kapitalistiske ideer i partiet til samfunnsøkonomien og bekjemper den kapitalistiske sektoren av økonomien. Vi må trekke ei klar skillelinje her. Kinas Kommunistiske Parti arbeider under vanskelige forhold, og alle medlemmer av partiet, særlig kadrene, må herde seg slik at de blir krigere som forstår marxistisk taktikk. Ei ensidig og forenkla innstilling til problemer kan aldri føre revolusjonen fram til

seier.

NOTER

1. Sentralkomiteens direktiv fra 7. juli 1940 er «Vedtak fra sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti om situasjonen nå og partiets politikk». Sentralkomiteens direktiv fra 25. desember 1940 fins i Mao Tsetung, *Verker i utvalg*, bind 2, Forlaget Oktober 1979, med tittelen «Om politikken vår».

2. En hsiutsai var en som hadde laveste grad i det keiserlige eksamenssystemet.

3. Se Stalin, «Om leninismens grunnlag», *Spørsmål i leninismen*, Forlaget Oktober 1976, s. 19.

4. Den første perioden i den ti år lange borgerkrigen varte fra slutten av 1927 til slutten av 1928, og er vanligvis kjent som Chingkangshan-perioden. Mellomperioden varte fra begynnelsen av 1929 til høsten 1931, det vil si fra det sentrale røde baseområdet blei oppretta og til felttoget mot det tredje «innrings- og undertrykkings»-felttoget var seierrikt avslutta. Den tredje perioden varte fra slutten av 1931 til slutten av 1934, det vil si fra dette felttoget var seierrikt avslutta og til det utvida møtet i det politiske byrået i Zunyi i Guizhou-provinsen, som sentralkomiteen i partiet hadde sammenkalt. Zunyi-møtet i januar 1935 gjorde slutt på den «venstre»-opportunistiske linja som hadde vært framherskende i partiet fra 1931 til 1934, og førte partiet tilbake til den riktige linja.